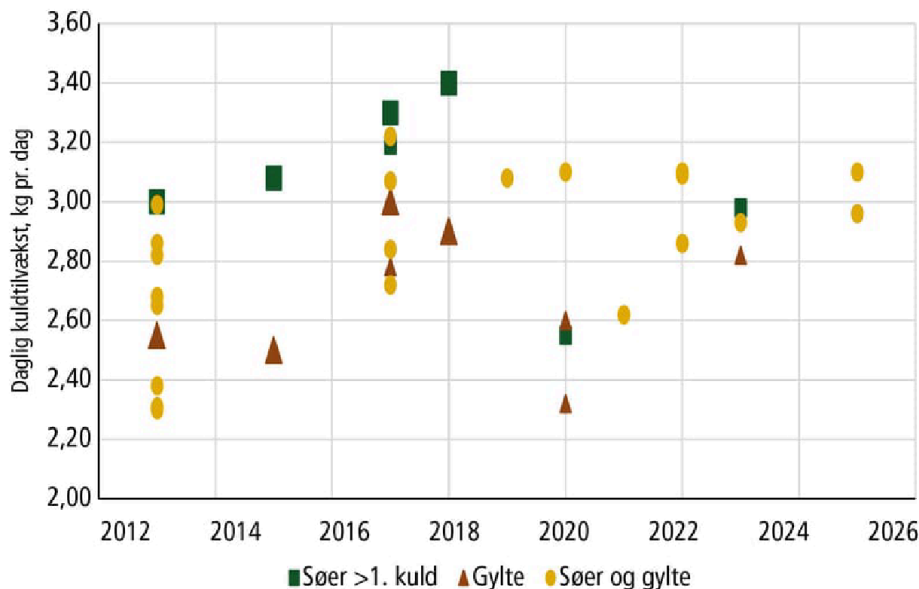

Helikopterperspektiv

Figur 1: Tilbageblik på gennemsnitlig daglig kuldtilvækst i afprøvninger gennemført af SEGES Innovation. Symboler fremhævet med ■ og ▲ er resultater fra henholdsvis søer og gylte fra tidligere normforsøg.

Aminosyrenormer til diegivende søer anno 2026

Der snakkes meget om at gå over normerne til diegivende søer. I denne og tre følgende artikler fokuserer jeg på de åbenlyse ulemper og mulige fordele, det kan have at afvige væsentligt fra gældende normer.

Af Thomas Sønderby Bruun, Seges Innovation

SEGES Innovation har i foråret 2026 gennemført en dataanalyse på data fra det forsøg, som ligger til grund for det gældende normsæt til diegivende søer.

Data stammer fra 2015, men er bearbejdet med nye

statistiske metoder, og der er set isoleret på de gode og de dårlige søer fra forsøget.

De gode søer blev analyseret særskilt, for på den måde at kunne se fremad, hvor vi forhåbentlig kun har søer med høj kuldtilvækst.

I realiteten vil alle besætninger have søer med både høj og lav daglig kuldtilvækst, og det er vigtigt at huske, at det er den daglige kuldtilvækst, der definerer soens daglige behov for fordøjeligt lysin og alle øvrige aminosyrer.

Uændret behov siden 2015

Avls målet omfatter i dag daglig kuldtilvækst, hvilket på sigt vil føre til flere søer med høj daglig kuldtilvækst, og derfor vil behovet for aminosyrer stige i takt med, at kuldtilvæksten øges.

Hvis vi ser historisk på de afprøvninger, der er gennemført af SEGES Innovation siden 2013 (Figur 1) og hvor aminosyreniveauerne med undtagelse af 2013 svarer stort set til gældende norm, så er det påfaldende, at de tre forsøg, der ligger bag gældende norm, og som er markeret med forstørrede symboler, faktisk også er de forsøg, der har givet den højeste daglige kuldtilvækst.

Det er sket på blandinger med et gennemsnitligt indhold på 7,7 g fordøjeligt lysin pr. FEso og med lidt variationer i de øvrige aminosyrer. En anden interessant ting er, at i et af normforsøgene var kuldtilvæksten hos gyl-

tekuld faktisk på højde med gennemsnittet af søer og gylte fra mange af de andre forsøg.

Der er dermed ikke nogen grund til at tro, at behovet for aminosyrer til den gennemsnitlige so er blevet større siden 2015 – i hvert fald ikke indtil nu.

Krystalkuglen

Ser vi på de bedste søer fra afprøvningen i 2015 og sætter en nedre grænse for daglig kuldtilvækst på 3,0 kg pr. dag, så viser dataanalyserne, at disse søer vil reagere positivt på et diegivningsfoder med mere lysin og protein, effekten er lineær, og for hver gram fordøjeligt lysin pr. FEso (inkl. alle øvrige aminosyrer) vil den daglige kuldtilvækst kunne øges med 60-70 g pr. dag, og soen vil samtidig tabe sig mindre.

For de resterende søer med en kuldtilvækst lavere end 3,0 kg pr. dag er sammenhængen modsat, her vil søerne ikke få en øget kuldtilvækst, når foderet indeholder mere fordøjeligt lysin – til gengæld vil de mobilisere mere rygspek for at skaffe energi til at omsætte overskudsprotein.

Det skal du vide

Søer med en kuldtilvækst under 3,0 kg pr. dag kvitterer negativt på at få for meget lysin og protein ved at mobilisere unødigt meget rygspek.

Kun søer med en kuldtilvækst over 3,0 kg pr. dag og en foderoptagelse på over 9 FEso pr. dag fra ca. 14 dage efter faring vil få nævneværdig gevinst af mere lysin og protein i diegivningsfoderet.

I de fleste besætninger vil en daglig kuldtilvækst på 3,0 kg være væsentligt over gennemsnittet.